

มคอ. ๓ รายละเอียดของวิชา

๓๔

๓๕

ธัมมสังคณีและวิภังคปาติ

(Dhammasangani And Vibhanga Pali)

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบาลีพุทธศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส นครปฐม

ปีการศึกษา ๒๕๖๕

มคอ. ๓ รายละเอียดของรายวิชา

รายละเอียดของรายวิชา (Course Specification) หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการของแต่ละรายวิชาเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องและเป็นไปตามที่วางแผนไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งแต่ละรายวิชาจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และรายละเอียดของเนื้อหาความรู้ในรายวิชา แนวทางการปลูกฝังทักษะต่าง ๆ ตลอดจนคุณลักษณะอื่น ๆ ที่นิสิตจะได้รับการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จตามมุ่งหมายของรายวิชา มีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาที่ใช้ในการเรียน วิธีการเรียนการสอน การจัดและประเมินผลในรายวิชา ตลอดจนหนังสือหรือสื่อทางวิชาการอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังกำหนดยุทธศาสตร์ในการประเมินรายวิชาและกระบวนการปรับปรุง

ประกอบด้วย ๗ หมวด ดังนี้

หมวดที่ ๑	ข้อมูลทั่วไป
หมวดที่ ๒	จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์
หมวดที่ ๓	ลักษณะและการดำเนินการ
หมวดที่ ๔	การพัฒนาผลการเรียนของนิสิต
หมวดที่ ๕	แผนการสอนและการประเมินผล
หมวดที่ ๖	ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน
หมวดที่ ๗	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต	บาลีศึกษาพุทธโฆส นครปฐม
คณะ	พุทธศาสตร์
สาขาวิชา	บาลีพุทธศาสตร์

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา

รหัส	๑๐๒ ๓๕๗
ชื่อรายวิชา	ธัมมสังคณีและวิภังคปาฬิ (Dhammasangani And Vibhanga Pali) ๓ (๓-๐-๖)

๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต	สาขาวิชาบาลีพุทธศาสตร์
ประเภทของรายวิชา	☒ วิชาบังคับ แบบนับหน่วยกิต ☐ วิชาบังคับ แบบไม่นับหน่วยกิต ☐ วิชาเอก ☐ วิชาเลือก

๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา	ดร.สุภีร์ ทุมทอง / อ.อาณัติชัย เหลืองอมรชัย
----------------------------	---

๕. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๕	ชั้นปีที่ ๔
-----------------------	-------------

๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

ไม่มี

๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)

ไม่มี

๘. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ห้องเรียนวัดพิชยญาติการาม กรุงเทพมหานคร

๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

☒ วันที่จัดทำรายวิชา

วันที่ ๑ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

☐ วันที่ปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

๑.๑ นิสิตเข้าใจความหมายและโครงสร้างของคัมภีร์ธัมมสังคณีและคัมภีร์วิภังค์

๑.๒ นิสิตเข้าใจในอุเทศของคัมภีร์อภิธรรมปิฎก คือ ติกมัตติกา ๒๒ ติกะ และทุกมัตติกา ๑๔๒ ทกะ แยกเป็นอภิธรรมทุกมัตติกา ๑๐๐ ทกะ กับ สุตตันติกทุกมัตติกา ๔๒ ทกะ

๑.๓ นิสิตสามารถเขียนคำอธิบายและจำแนกองค์ธรรมในติกมัตติกาและทุกมัตติกาได้อย่างถูกต้อง

๑.๔ นิสิตเข้าใจวิธีการแสดงหลักธรรมในคัมภีร์ธัมมสังคณีทั้ง ๔ กัณฑ์ ได้แก่ จิตตูปาทกัณฑ์ รูปกัณฑ์ นิกเขปกัณฑ์ และอัฐรูกถากัณฑ์

๑.๕ นิสิตเข้าใจวิธีการแสดงจำแนกวิภังค์ทั้ง ๑๘ วิภังค์ โดยจำแนกเป็นสุตตันตภาขณีย์ อภิธัมมภาขณีย์ และปัญหาปุจฉกะ

๑.๖ นิสิตสามารถจำแนกองค์ธรรมของวิปัสสนาภูมิ ๖ ได้แก่ ขั้น ๕ อายตนะ ๑๒ ธาตุ ๑๒ อินทรีย์ ๒๒ ปฏิจจสมุปบาทมีองค์ ๑๒ สังขะ ๔ และ โพธิปักขิยธรรม ๗ หมวด ๓๗ ประการได้อย่างถูกต้อง

๑.๗ นิสิตสามารถนำองค์ความรู้ไปอธิบายหลักธรรมได้อย่างถูกต้อง

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

๑. เพื่อพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชานี้ ให้ตอบสนองต่อผลการเรียนรู้ของหลักสูตรในแต่ละด้าน เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของหลักสูตร

๒. เพื่อพัฒนา/ปรับปรุงเนื้อหา รูปแบบวิธีการสอน กรณีตัวอย่าง ให้มีความเหมาะสมทันสมัย และคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ของนิสิต

๓. เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นรูปธรรม ควบคู่ไปกับการเรียนในชั้นเรียน ตลอดจนให้นิสิตค้นคว้าข้อมูลความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และตรวจสอบข้อมูลความรู้กับแหล่งข้อมูลขั้นต้น คือ พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความเป็นมาของคัมภีร์พระอภิธรรม ความหมายของอัมมสังคณีและวิภังค์ โครงสร้างของคัมภีร์อัมมสังคณี อธิบายและจำแนกองค์ธรรม ในติกมัตติกา ๒๒ ทุกมัตติกา ๑๔๒ แยกเป็นอภิธัมมทุกมัตติกา ๑๐๐ กับสุตตันติกทุกมัตติกา ๔๒ ศึกษาวิธีการแสดงธรรมในกัณฑ์ทั้ง ๔ ได้แก่ จิตตูปาทกัณฑ์ รูปกัณฑ์ นิกเขปกัณฑ์ และอัฐกถากัณฑ์ ศึกษาวิธีจำแนกวิภังค์ทั้ง ๑๘ วิภังค์ โดยสุตตันตภาชนียอภิธัมมภาชนีย และปัญหาปุจฉกะ อธิบายและแจกแจงองค์ธรรมของวิปัสสนาภูมิ ๖ ได้แก่ ชันธ อายตนะ ธาตุ อินทริย ปฏิจจสมุปบาท สังขะ และโพธิปักขิยธรรม ๗ หมวด นำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการปฏิบัติ และการอธิบายหลักธรรมให้ถูกต้อง โดยยกตัวอย่างประกอบ

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	ตามความต้องการของนิสิตเฉพาะรายและข้อตกลงของกลุ่มเรียน	ไม่มี	ศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

☞ อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ) โดยประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์ของวิทยาเขตและติดประกาศเวลาให้คำปรึกษาที่หน้าห้องทำงาน

☞ นิสิตจองนัดหมายวันเวลาล่วงหน้า หรือมาพบตามเวลา

หมวดที่ ๔ การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต

๑. คุณธรรม จริยธรรม

คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
๑.๑ ผลิตบัตติตทางพระพุทธศาสนา ที่มีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถให้บริการงานวิชาการแก่สังคม ๑.๒ มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม ด้วยหลักการทางพระพุทธศาสนา ๑.๓ สามารถวินิจฉัยและแก้ปัญหาบนฐานของหลักการและเหตุผลและค่านิยมอันดีงาม	๑.๑ จัดกิจกรรมเชิงวิชาการและภาคปฏิบัติที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นผู้มีน้ำใจเสียสละ อุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนาและสังคม ๑.๒ ฝึกฝนให้มีความรู้รู้ฝึกคิดเป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญาเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม ๑.๓ การจัดกิจกรรมในรายวิชาที่เน้นการปลูกฝังให้นิสิตมีระเบียบวินัยในตนเองและแก้ไขปัญหา ของตนเองและสังคมได้ ๑.๔ ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม ด้านคุณธรรมจริยธรรม	๑.๑ ประเมินด้วยการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน กิจกรรมที่นิสิตเข้าร่วม ๑.๒ ประเมินด้วยการสังเกต จากการประพฤติทางกายและวาจา ๑.๓ ประเมินจากความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเป็นทีม การทำงานวิจัย และการเข้าร่วมกิจกรรมในการใช้องค์ความรู้ทางการศึกษาทำประโยชน์ต่อสังคม ๑.๔ ผู้เรียนประเมินตนเองและประเมินโดยเพื่อนและอาจารย์ โดยใช้แบบประเมินและแบบวัดผล

๒. ความรู้

ความรู้ที่ต้องได้รับ	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
๒.๑ มีความรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในเนื้อหาสาระในยมกปาติตลอดจนหลักการและทฤษฎีสำคัญและนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการหรือการปฏิบัติงาน	๒.๑ จัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจสาขาวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้วิธีการเรียนการสอนที่เน้นหลักการทางทฤษฎี และการประยุกต์ทางการปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริงกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจด้วยตนเอง ๒.๒ กิจกรรมการเรียนรู้วิชาการศาสตร์สมัยใหม่ควบคู่กับวิชาการพระพุทธศาสนา ๒.๓ จัดให้มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยด้วยตนเอง ในการพัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ ๒.๔ ส่งเสริมให้มีการวิจัยและค้นคว้าองค์ความรู้หลักยมกปาติในพระไตรปิฎกและนำองค์ความรู้ที่ค้นพบมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม	๒.๑ ประเมินด้วยการสอบข้อเขียน ๒.๒ ประเมินด้วยการทำรายงานสรุปเนื้อหาสาระรายวิชาชั้นมัธยมศึกษาและวิภังคปาติเป็นรายบุคคล ๒.๓ ประเมินด้วยการนำเสนอรายงานและการทำงานเป็นทีม ๒.๔ ประเมินด้วยการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์

๓. ทักษะทางปัญญา

ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
๓.๒ สามารถสืบค้นข้อมูลผลงานวิจัยสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย สังเคราะห์ และนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาความคิดใหม่ ๆ	๓.๑ ฝึกทักษะการคิดและการแก้ไข ปัญหา ๓.๒ เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองและการปฏิบัติงานจริง ๓.๓ เน้น การเรียนรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริงโดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ๓.๔ การอภิปรายกลุ่ม	๓.๑ วัดการแสดงออกทางการกระบวนการคิดและการแก้ไข ปัญหา ๓.๒ วัดผลปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ๓.๓ การนำเสนอผลงาน การอธิบาย การถามและตอบคำถาม ๓.๔ การโต้ตอบสื่อสารกับผู้อื่น ๓.๕ การอภิปรายกลุ่ม

๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
๔.๓ สามารถทำงานเป็นทีม เคารพสิทธิ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับผู้ร่วมงาน	๔.๑ การจัดกิจกรรมในรายวิชาที่เน้นการเรียนการสอนที่มีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ๔.๒ ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม การแสดงออกถึงภาวะความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน และการรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นในการปฏิบัติงานเป็นทีมและการทำงานวิจัย ๔.๓ ฝึกฝนการทำกิจกรรมเพื่อสังคม และการวางตัวที่เหมาะสมตามกาลเทศะ ๔.๔ ฝึกฝนการประสานงานกับผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษา	๔.๑ สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนิสิตหลาย ๆ ด้านระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น พฤติกรรมความสนใจ ตั้งใจเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง ๔.๒ สังเกตพฤติกรรมการแสดงบทบาทภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ๔.๓ สังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนและงานที่ได้รับมอบหมาย การนำเสนอผลงาน การทำงานวิจัย และการร่วมทำกิจกรรมเพื่อสังคม

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
๕.๑ สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติในการศึกษาค้นคว้าปัญหาเชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะทางด้านพระพุทธศาสนาในเชิงลึกได้เป็นอย่างดี	๕.๑ จัดการเรียนรู้การสอนรายวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทั้งด้านการวิเคราะห์ การวิจารณ์ ๕.๒ กิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการสื่อสาร และการนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีทั้งด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น ๕.๓ จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีประกอบการค้นคว้า	๕.๑ การทดสอบความรู้และเทคนิคการวิเคราะห์และวิจารณ์ทฤษฎีหรือแนวคิดใหม่ ๆ ๕.๒ การทำงานวิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นตอนการเขียนรายงานและการนำเสนอผลงาน

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอนสื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	๑. แนะนำแผนการสอน ๑.๑ คำอธิบายรายวิชา ๑.๒ วัตถุประสงค์รายวิชา ๑.๓ กิจกรรมการเรียนรู้การสอน ๑.๔ วิธีการประเมินผล ๒. ความเป็นมาของคัมภีร์อภิธรรม ๓. ความหมายและลักษณะพิเศษ ของคัมภีร์ธัมมสังคณีปาติ	๓	บรรยาย, ถาม-ตอบ	ดร.สุภัทรี ทุมทอง
๒	หลักปรมัตถธรรม ๔ โดยสังเขป ได้แก่ (๑) จิต ๘๙ (๒) เจตสิก ๕๒ (๓) รูป ๒๘ (๔) นิพพาน	๓	บรรยาย, ถาม-ตอบ	ดร.สุภัทรี ทุมทอง
๓ - ๔	๑. ดิग्มาติกา ๒๒ และทุกมาติกา ๑๔๒ ยกตัวอย่างคำอธิบาย ๒. แจกแจงองค์ธรรมของมาติกา ๓. สงเคราะห์องค์ธรรมโดยชั้น อายตนะ ธาตุ และสัจจะ	๖	บรรยาย, ถาม-ตอบ ยกตัวอย่างประกอบ	ดร.สุภัทรี ทุมทอง
๕ - ๗	๑. วิธีแสดงจิตและเจตสิกที่เกิด พร้อมกันในจิตตูปาทกัณฑ์ ๒. การจำแนกหมวดธรรม ๓. สงเคราะห์ธรรมโดยชั้น อายตนะ ธาตุ และสัจจะเป็นต้น	๙	บรรยาย, ถาม-ตอบ ยกตัวอย่างประกอบ	ดร.สุภัทรี ทุมทอง
๘ - ๙	รูปกัณฑ์ นิกเขปกัณฑ์ และอัญญกถากัณฑ์	๖	บรรยาย, ถาม-ตอบ ยกตัวอย่างประกอบ	ดร.สุภัทรี ทุมทอง
๑๐	๑. ความหมายและโครงสร้างของ คัมภีร์วิภังคปาติ ๒. วิธีการจำแนกวิภังค์ ๑๘ โดย แยกเป็น (๑) สุตตันตภาษณีย์ (๒) อภิธัมมภาษณีย์ (๓) ปัญหาปุจฉะ	๓	บรรยาย, ถาม-ตอบ ยกตัวอย่างประกอบ	ดร.สุภัทรี ทุมทอง
๑๑ - ๑๓	สรุปวิภังค์ ๑๘ ได้แก่ (๑) ขันธวิภังค์ (๒) อายตนะวิภังค์ (๓) ธาตุวิภังค์	๙	บรรยาย, ถาม-ตอบ ยกตัวอย่างประกอบ	ดร.สุภัทรี ทุมทอง

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอนสื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	(๔) สังขวิภังค์ (๕) อินทริยวิภังค์ (๖) ปฏิจจสมุปปาตวิภังค์ (๗) สติปัฏฐานวิภังค์ (๘) สัมมปปธาน วิภังค์ (๙) อิทธิปาตวิภังค์ (๑๐) โพชฌังควิภังค์ (๑๑) มัคควิภังค์ (๑๒) ฌานวิภังค์ (๑๓) อัปปมัญญา วิภังค์ (๑๔) สิกขาปทวิภังค์ (๑๕) ปฏิสัมภิตาวิภังค์ (๑๖) ญาณวิภังค์ (๑๗) ขุททกวัตถุวิภังค์ (๑๘) <u>ธัมมทวิภังค์</u>			
๑๔ - ๑๕	อธิบายความหมาย องค์ธรรมและ แจกแจงวิปัสสนาภูมิ ๖ ได้แก่ ชันธ ๕ आयตนะ ๑๒ ธาตุ ๑๘ อินทริย ๒๒ ปฏิจจสมุปบาท สังขะ ๔ และ โพธิปักขิยธรรม ๗ หมวด	๖	บรรยาย, ถาม-ตอบ ยกตัวอย่างประกอบ ให้นิสิตทดลองหาองค์ ธรรมและอภิปราย	ดร.สุกัญญา ทุมทอง
๑๖	ทดสอบในชั้นเรียน	๓	นิสิตทำข้อสอบในชั้นเรียน	ดร.สุกัญญา ทุมทอง
สรุปการศึกษา+ประเมินผลการศึกษา				

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	วิธีการประเมิน	ลำดับที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	ทดสอบในชั้นเรียน	๑๖	๔๐ %
๒	สอบปลายภาค	ตามตาราง	๕๐ %
๓	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐ %

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาเตปิฎก ๒๕๐๐. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๐๐.

_____. อรรถกถาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาอรรถกถา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วิญญูญาณ, ๒๕๓๒.

_____. คัมภีร์ฎีกาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาฎีกา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วิญญูญาณ, ๒๕๓๔.

_____. ปกรณ์วิเสสภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาปกรณ์วิเสส. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วิญญูญาณ, ๒๕๓๔.

_____. พระไตรปิฎกภาษาไทย. ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์. พระไตรปิฎกและอรรถกถาแปล ชุด ๙๑ เล่ม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์.

๒. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์. อภิธานศัพท์บาลีและอภิธานศัพท์วิภาวินีฎีกา ฉบับแปลเป็นไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์, ๒๕๓๔.

อภิธรรมโชติกะวิทยาลัย. มาติกาโชติกะ อรรถกถาธรรมปิฎก (หลักสูตรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย). พิมพ์ครั้งที่ ๑๐, กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิธรรมโชติกะ, ๒๕๕๘.

_____. ปริเฉท ๑ - ๒ - ๖ จิต เจตสิก รูป นิพพาน. กรุงเทพมหานคร : หจก.ทิพย์วิสุทธิ, ๒๕๕๓.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- ผลการสอบ
- การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง

และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นักศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรือนวัตกรรมใหม่ๆ

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ธรรมสังคณีและวิภังคปาลิ

ลงชื่อ

(ดร.สุกัร ทุมทอง)

วันที่รายงาน/...../.....